

**Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali**

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Illum, 25 ta' Marzu, 2019

**Il- Pulizija
(Spettur Matthew Vella)**

-vs-

Carmel Cilia, detentur tal-karta tal-identita` bin-numru 0906351M

Kumpilazzjoni Nru. 451/2014

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat Carmel Cilia, u čioè talli:

1. F'Ġunju, 2014, u fix-xhur u snin ta' qabel, b'diversi atti magħmulin minnu fi żmienijiet differenti iżda li jiksru l-istess dispozizzjoni tal-liġi, minn gewwa l-ħanut tiegħu Ta Cikka Bar, Triq Loretu Cutajar, Zebbug, ikkommetta serq ta' elettriku għad-dannu tal-Korporazzjoni Enemalta, liema serq huwa aggravat bil-mezz u bil-valur li jaqbeż €232.94 izda mhux €2,329.32;
2. Fl-istess perjodu, ikkorrompa uffiċjal jew impjegat pubbliku, liema uffiċjal jew impjegat pubbliku, in konnessjoni mal-kariga jew impieg tiegħu, talab, irċieva jew aċċetta għalih jew għal haddieħor xi rigal jew weghħda jew offerta ta' xi rigal fi flus jew f'utli ieħor, jew ta xi vantagg īeħor, li għalihom huwa ma kellux jedd, u barra milli aċċetta l-ħlas, il-wegħda jew 1-offerta, dan l-istess

uffiċjal jew impjegat fil-fatt naqas li jagħmel dak li hu fid-dmir tiegħu li jagħmel;

3. Fl-istess perjodu kkorrompa u kien kompliċi ma' uffiċjal jew impjegat f'amministrazzjoni pubblika, jew ikkorrompa u kien kompliċi ma' impjegat tal-Gvern jew mal-Gvern, liema impjegat sew jekk ma kellux jedd li jesīġi flus jew ħwejjeg oħra bhala salarju tad-dmirijiet tiegħu, jew akkont tal-Gvern jew ta' stabbiliment pubbliku, taħt il-libsa tal-kariga tiegħu, esīga dak li l-ligi ma tippermettix, jew iż-żed minn dak li tippermetti l-ligi, jew qabel iż-żmien li jmiss skont il-ligi;
4. Fl-istess perjodu kkorrompa u kien kompliċi ma' uffiċjali jew impjegat pubbliku, liema uffiċjal jew impjegat għal xi vantagg privat tiegħu jew ghall-benefiċċju a' xi persuna jew entità oħra, għamel użu hażin minn flejjes tal-Gvern jew tal-privat, karti tal-kreditu jew dokumenti, titoli, atti jew ħwejjeg mobbli, illi kienu ġew fdati lilu minħabba l-kariga jew impjieg tiegħu.
5. Talli rrenda ruħu riċediv ai termini tal-Artikoli 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta wara li nstab ħati b'sentenza tal-Qrati ta' Malta liema sentenza saret definitiva u ma' tistax tinbidel.

Semghet ix-xhieda.

Rat in-nota ta' l-Avukat Generali tal-24 ta' Jannar, 2017,¹ permezz ta' liema bagħat lill-imputat biex jiġi gudikat minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali kif mahsub fis-segwenti artikoli:

- Fl-artikoli 18, 261(b) (c), 263, 264, 265, 267, 278, 279(a), 280 u 283A tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta
- Fl-artikoli 18, 42, 115(1)(c), 116, 117, 119 u 120 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- Fl-artikoli 18, 42, 112, 114 u 119 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- Fl-artikoli 18, 42 u 127 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- Fl-artikoli 49 u 50 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, u
- Fl-artikoli 17, 31 u 533 tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat li l-imputat ma kellux oggezzjoni li l-kaz jiġi trattat bi procedura sommarja.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

¹ Fol.277

Semghet it-trattazzjoni finali.

Ikkunsidrat:

Illi fl-ewwel lok, fuq skorta tad-decizjonijiet moghtiha mill-Qorti Kostituzzjonali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Aldo Pistella**² u **Brian Vella vs l-Avukat Generali**³ kif ukoll dik tal-Qorti tal-Appell Kriminali **Il-Pulizija vs Claire Farrugia**⁴ l-istqarrija rilaxxjata mill-imputat li nghatat minghajr id-dritt li jkun assistit mill-legali tieghu, ma għandieq aktar valur probatorju.

Illi wara li kienet giet prezentata kwerela datata nhar it-30 ta' Gunju, 2014, mill-Korporazzjoni Enemalta, is-socjeta` derubata,⁵ kien hemm rinunzja ghall-istess kwerela mill-parti leza fejn din iddikjarat li ma kien baqaghħla ebda pendenza rigward dan il-kaz u għalhekk kienet qed tirrinunzja mingħajr rizerva ghall-passi kriminali fil-konfront tal-imputat.⁶ Kif deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kaz fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Paul Camilleri**:⁷

Illi fil-waqt li originarjament dawn ir-reati kienu prosegwibbli mill-Pulizija *ex officio*, bl-introduzzjoni tal-artikolu 283A u bl-emendi introdotti bil-proviso ghall-artikolu 326 (1) tal-Kodici Kriminali, għar-reati in dizamina, bl-Att XXII tas-sena 2005, ma jista' jittieħed ebda procediment jekk mhux bil-kwerela tal-parti offiza, f' dan l-kaz ovvjament l-Enemalta Corporation. Hu ovvju għalhekk li, in vista ta' dawn l-emendi, kienet meħtiega l-kwerela tal-parti offiza biex il-Pulizija setgħet tiprocedi kontra l-appellant, f' Mejju, 2006.....

Għal dawn il-motivi, din il-Qorti wara li rat l-artikolu 283A tal-Kodici Kriminali, Kapitolu IX tal-Ligijiet ta' Malta, tiddikjara il-procediment ezawrit fir-rigward tal-ewwel imputazzjoni.

² Per S.T.O. Prim Imħallef Joseph Azzopardi, Onor. Imħallef Noel Cuschieri u Onor Imħallef Giannino Caruana Demajo; Rikors numru: 104/2016/1 JZM; Deciza 14.12.2018

³ 14.12.2018; Appell Kostituzzjonal Numru 90/2016/1 MCH

⁴ Per Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera, Deciza 20.11.2018; Appell Nru: 259/2018

⁵ Fol.15.

⁶ Vide xhieda Dr. Amadeus Cachia a fol.309 et seq.

⁷ Per Onor. Imħallef Dr. J. Galea Debono, Deciza 12.02 2009; Appell Kriminali Numru. 275/2008

Illi ghalhekk ser tghaddi biex tikkunsidra biss l-akkuzi ta' komplicita` fil-korruzzjoni, komplicita` fil-konkussjoni u komplicita` fl-istorn u l-provi li ngiebu biex jissostanzjaw l-imsemmija akkuzi o meno.

Illi **Carmel Scerri**, Divisional Manager (Distribution) fi hdan l-Enemalta, spjega kif hu kien responsabqli mill-meter section inkluz l-smart meters u offra l-isfond ta' kif inbdew l-investigazzjonijiet dwar tbghabis fl-smart meters.⁸ Xehed kif il-meter elevat minghand Cilia kien *tampared* bl-istess mod tal-meters li kienu ntbghatu għand ic-CESI.⁹

Illi **Christopher Cutajar**, engineer mal-Enemalta, xehed kif il-meter misjub fil-hanut tal-imputat kien *under-registering*.¹⁰ **Joseph Giuliano**,¹¹ **Robert Busuttil**,¹² **John Tonna**¹³ u **PS297 Guda Taddeo Baldacchino**¹⁴ lkoll jikkonfermaw dan il-fatt. **Alan Chetcuti** pprezenta stima tal-konsum mhux irregistrarat.¹⁵

Illi **Richard Gauci** li kien jahdem mal-Enemalta bhala *tradesman*, baqa' ma għarrafx lill-imputat.

Illi **Profs Cyril Spiteri Staines** xehed li l-meter ma kien qed jirregistra kwazi xejn, fil-fatt irrizulta li kien qed jirregistra 95% under.¹⁶ Dan sehh kawza ta hruq f'sitt components "u dawn il-components huma minn fejn jigu read il-currents tas-CTs, CT huwa current sensor li għandu l-meter.". ¹⁷

Minn dan jirrizulta li ghajr ghall-akkuza ta' serq, ma ngabet l-ebda evidenza ohra biex tissostanzja mqarr remotament l-akkuzi l-ohra addebitati lill-imputat.

⁸ Fol.42 et seq

⁹ Vide ukoll fol.168 et seq. u fol.184

¹⁰ Fol.55-56

¹¹ Fol.57

¹² Fol.59 et seq.

¹³ Fol.74

¹⁴ Fol.81 et seq.

¹⁵ Fol.219 et seq.

¹⁶ Fol.245

¹⁷ Fol.246.

Ghalhekk fid-dawl tas-suespost il-Qorti filwaqt li tiddikjara procediment ezawrit rigward l-ewwel imputazzjoni, fuq mankanza assoluta ta' provi qed tillibera lill-imputat minn kwalunkwe htija u piena fuq l-akkuzi l-ohra kollha.

**Dr Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)
Magistrat**